

PM

Datum
2020-04-23

Angående länsövergripande överenskommelse rehabilitering, habilitering och hjälpmedel

Bakgrund

Den länsövergripande överenskommelsen skapades för att tydliggöra det gemensamma ansvaret för rehabilitering, habilitering och hjälpmedel i Dalarna. Under åren har uppföljning och revidering av överenskommelsen gjorts för att underlätta i det vardagliga arbetet och tillse att patienterna får den hjälp och det stöd de behöver.

I samband med att den tidigare överenskommelsen löpte ut 2017-12-31 trädde den nya lagen "Lag om samverkan vid utskrivning från slutna hälso och sjukvård" (SUS) ikraft (2018-01-08) varvid Länschefsnätverket för förvaltningschefer (Chefsnätverket) beslutade om ett uppdrag att revidera överenskommelsen för rehabilitering, habilitering och hjälpmedel. Chefsnätverket gav Hjälpmedelsnämndens beredningsgrupp i uppdrag att utse representanter till en arbetsgrupp som skulle genomföra uppdraget.

Arbetsgruppen har haft representation från specialistsjukvården, primärvården, kommunerna (av olika storlek), Dalarnas hjälpmedelscenter samt från Enheten hälsa och välfärd på "gamla Region Dalarna" (nuvarande Avdelningen för hälsa och välfärd). Arbetsgruppen lämnade vid tidpunkten två förslag till Chefsnätverket och beslut fattades om den nya (nuvarande) överenskommelsen att gälla från och med 17 maj 2019 till och med 31 maj 2020.

Arbetsgruppen har därefter fortsatt samarbetet och startade inför att nuvarande överenskommelse löper ut (i maj 2020), upp ett arbete med att utvärdera hur implementeringen av överenskommelsen har gått.

Implementeringen av överenskommelsen

Efter att överenskommelsen antogs i Chefsnätverket förra våren har den publicerats på regionens webb- och intrasida. Mail för att informera om överenskommelsen har skickats ut från Enheten hälsa och välfärd men det får anses oklart vilka som nåddes av informationen.

Vidare skapades en funktionsbrevlåda (för frågor och svar) för att personal skulle kunna skicka frågor till arbetsgruppen.

Arbetsgruppen tog också fram och skickade ut en checklista som implementeringsstöd i syfte att ge chefer hjälp med att nå ut med materialet ute i verksamheterna.

PM

Datum
2020-04-23

Arbetsgruppen kan emellertid konstatera att implementeringen av överenskommelsen inte har skett i den utsträckning som är önskvärd. Man ser att det alltså finns flera svårigheter att tillämpa överenskommelsen i det vardagliga arbetet. Det beror bland annat på att det finns andra lagar, avtal, liksom anhängiga överenskommelser som styr huvudmännen gemensamt men som samtidigt skiljer sig åt i t.ex. i användningen av olika begrepp.

Ett annat skäl är avsaknaden av tydliga kommunikationsvägar i verksamhetssystem som försvårar en praktisk samplanering liksom tillämpning av överenskommelsen.

Ytterligare en anledning kan vara att många helt enkelt inte tagit del av överenskommelsen. Dokumentet ifråga är svårt att hitta på regionens och kommunernas hemsidor.

Arbetsgruppen kan även konstatera att uppdraget som initialt gavs -inför framtagandet av nuvarande överenskommelse- främst omfattade just en översyn och revidering men som med tiden kommit att även inkludera ett implementeringsarbete. Implementering är en mycket viktig del, men det har varit svårt för arbetsgruppens representanter att förena det med det vardagliga arbetet inom sina respektive verksamheter. Arbetsgruppen menar att det hade varit önskvärt att arbetet med att implementera och utvärdera överenskommelsen, hade kunnat ledas via enheten hälsa och välfärd, istället för Dalarnas Hjälpmedelscenter. Dalarnas hjälpmedelscenter bör hellre vara med som en av de deltagande parterna arbetsgruppen. Nuvarande avdelningen för hälsa och välfärd besitter den kompetens som krävs för att kunna driva den typen av arbete.

Gällande fortsatt implementeringsarbete ser arbetsgruppen att det inte finns tillräckligt med personella resurser för t.ex. att åka ut i verksamheterna och hålla i olika informationsträffar. Däremot finns möjlighet att utveckla olika digitala arbetssätt för att få ut informationen och därmed öka förutsättningarna för en god implementering. Det kan handla om:

- Olika informationskampanjer på web-/intranät i verksamheterna.
- Kontinuerliga informationsutskick till verksamhetschefer för hälso- och sjukvård inom region och kommun.
- Informationsutskick till medicinskt ansvarig i region och kommun.
- Upprepande påminnelser om att överenskommelsen med vägledning, implementeringsstöd etc. finns, med tydliga hänvisningar på websidor m.fl..
- Besvara eventuella frågor som kan skickas till funktionsbrevlådan.

PM

Datum
2020-04-23

Det är av yttersta vikt av att alla har kännedom om överenskommelsen och liksom den anhängiga överenskommelsen om SUS. Därför vore det önskvärt om information om båda överenskommelserna kan ske samtidigt. (Beslut om en reviderad överenskommelse SUS samt riktlinjer till denna fattas under våren 2020).

Arbetet framåt

Arbetsgruppen anser att mer tid krävs för att dels realisera en implementering av överenskommelsen ute i verksamheterna, dels för att utifrån implementeringen kunna genomföra en ordentlig utvärdering av densamma. Mot denna bakgrund **föreslår arbetsgruppen** att Chefsnätverket beslutar om att ge arbetsgruppen ett tydligt uppdrag för implementering och utvärdering samt att stöd för detta arbete kan tillhandahållas från Avdelningen för hälsa och välfärd.

En ordentlig utvärdering utgör i sin tur ett avgörande underlag för att kunna revidera och utveckla nästkommande länsövergripande överenskommelse och **arbetsgruppen föreslår därför** att giltighetstiden för nuvarande överenskommelse förlängs.

Mot bakgrund av omständigheterna med Covid-19 under första halvåret 2020, föreslår arbetsgruppen att överenskommelsen förlängs till och med 30 september 2021.

Justeringar i nuvarande överenskommelse

Inför en fortsatt implementering av nuvarande överenskommelse finns emellertid skäl att redan nu genomföra några justeringar i överenskommelsen. Upprinnelsen är en workshop i november 2019 som "arbetsgrupp SUS" anordnade och där starka reaktioner framkom kring skrivningen om begreppet vårdbegäran. **Arbetsgruppen föreslår** därför att det behöver införas vissa förtydliganden i överenskommelsen redan nu vad gäller det s.k. flödet vid utskrivning från slutenvården. Det finns många egna tolkningar ute i verksamheterna kring vad som gäller. Arbetsgruppen föreslår att det görs en omformulering gällande detta, se bifogad överenskommelse sid. 7.

Vidare önskades att en kompletterande vägledning skulle tas fram av förevarande arbetsgrupp, vilket har gjorts. Det finns sedan tidigare ett implementeringsstöd till överenskommelsen.

PM

Datum
2020-04-23

Slutligen, arbetsgruppen anser att det finns ett stort behov av att samverka i vardagen och att utrymme skapas för dialog mellan de olika berörda verksamheterna. Flera försök har gjorts med att starta upp lokala samverkansgrupperingar mellan region och kommun men dessa har svårt att komma vidare då de ofta saknar ett övergripande mandat att driva frågorna.

Mot denna bakgrund skulle det vara önskvärt att det fanns en övergripande styrgrupp för rehabiliteringsfrågor i länet. Detta kan vara en fråga att ta med i det pågående arbetet med att bygga upp en ny kunskapsstyrningsorganisation där de regionala samverkans- och stödstrukturerna (RSS) ska integreras.

Sammanfattningsvis föreslår arbetsgruppen:

- Att nuvarande överenskommelse förlängs till och med 30 september 2021.
- Att Chefsnätverket ger ett tydligt uppdrag att genomföra en implementering samt utvärdering av nuvarande överenskommelse med stöd av utvecklingsledare från Avdelningen för hälsa och välfärd.
- Att nuvarande överenskommelse justeras i avsnitt 7 i (avseende ansvarsfördelningen för person som skrivs ut från slutenvård).